

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben hához...

Szerkesztői Iroda: Budapest, IV. himzö-utca 1. sz. Horváth és fia...

A harmadik királyság.

Tehát kibújt a szeg a zágrábi muszka demonstrációk durrva zsákjából. Egy főherceg be akarta bizonyítani, hogy fő katonai állásban...

Az mondják nem tartja magát eléggé közhelyesnek, hogy a duplán számított évekből mondva ésinált jubilaum tetejébe egy dicsélv állam fejedelmi vagy épen-szeggel királyi koronáját el ne viselhetné...

No de végre is a képzelgős megvan, mint szilajerő, mely ragadós, mint a máma. János vitéz is ment hódítani országot, csakhogy János vitéznek minden phantastikus boldogulási mellett volt annyi sütni valója...

mi nem gyémánt, hanem az egyenlőség nagy szabálya alatt fereg és halandó.

Elismertjük, hogy csiklandós szép terv birodalmat hasítani idegen földből, a mely viselhesen hátán fényes háztartást, bumbum-regimentet, buta alattvalókat, rongyos adózókat, üres kincstárakat, árvalányhajas béreket...

Felfordult világ van ott, a hol mind-czkek dacára a nemzetek tiltakozása ellen, az alkotmányos komédiástor háta megett, azok szabják meg a politikát...

Bizonyos, a miniszterek sem csinálnak belőle több titkot, hogy a dicsőségös hadsereg, nagyraötött kamaszja a delegacionális dajkálás véget nem ismerő „mintamungóságának, át fogja lépni a határt a török birodalom felé, s betörnek Bosznia és Herzegovinába...

Hogy nekünk ne járjon a szánk, a takticus kormány gondolt szédítő maszlagra hígvelejték részére. Boszniával egy-idejűleg némi „Flankenbewegunk“ is lesz Szerbia felé...

A kiegyezést a nemzet elárulásával kötik meg, s azt mondják a békéltetendő közvéleménynek, a keleti kérdéssel fogják megmenni a hazát. Meg is mentik, csinálnak ebben is egy új kiegyezést...

A gyűlölet nem válogatós; a létét féltő hazafias érzelem nem is tartozik válogatós lenni. Rokonszenve és létevérdéke a legerősebb fegyvert az önvédelem jogának fegyverét adják kezébe...

Ne vessenek szelet, mert iszonyu vilar lesz belőle. Verhovay Gyula.

Bosznia megszállása, mely rég el van határozva „kivülnk és nélkülünk“, most már fogatósítva lesz, még pedig rövid időn át. Albrecht főherceg hatalmasabb a szellemileg és anyagilag számító nemzeteknél...

Hogy a dolgot csakugyan ennyire van, azt nemcsak a „Manchester Guardian“ után tudjuk, a mely táviratában május 20-ikára teszi az occupatio megkezdését, hanem tudjuk nagyon illetékes forrásból...

Hiába való tehát másfél éves harc: hiába való az alkotmányos tényezők nyilatkozata: Bészben nem respectálnak semmiféle szót, csak a támasz alá szavát és ez rég itél nemzetünk felett és ellenünk tesz, mert veszünkre tör.

A zágrábi tüntetésekről írva, az „Allgemeine Zeitung“ tegnap száma a többi közt a következő megjegyzéseket teszi: „Noha nem akarjuk kétésebe vonni azt, hogy a zágrábi egyetemi ifjúságnak ép annyi joga van tüntetni az oroszok mellett, mint a pesti egyetemi hallgatóknak a törökök mellett, mégis kell ismernünk, hogy a zágrábi demonstrációknál oly melék körülmények merültek fel, melyek méltán szülhettek a magyar kormány körében visszatetszést...“

A képviselőház közgazgatási bizottsága ma a nyilvános ülés után össze-gyűlvén, tárgyalta a gyámügyi tjavaslata vonatkozó albizottsági munkálatait. A kormány részéről jelen volt Tisza Kálmán belügyminiszter. Balajthy min. tanácsos és Csémeghy igazságügyi államtitkár. Az albizottság munkálatait véden alapul a bizottság, némi módosítással mint I. §. a következő szöveg állapított meg: „A teljeskörűség a 24 év leteltével éretik el. Ez által azonban nem érintetik az 1874. XXVII. t. czikknek a nőkre vonatkozó intézkedése...“

A képviselőház véderő bizottsága ma dében az országos ülés után tárgyalás alá vette az 1871. VII. t. cz. módosításáról, illetőleg az 1868. XII. t. cz. 19. §-a alapján rendszeresített hová-dék orvosi tisztikar új szervezéséről szóló tjavaslatot, s azt egy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

A kormány részéről Szende honvédelmi miniszter volt jelen. Előadónak Márkus István választottat.

A tjavaslatot most a pénzügyi bizottság fogja pénzügyi szempontból tárgyalás alá venni, minthogy

31,981 frinyi költségvetésről van szó, s azután visszaküldvén a véderő bizottsághoz, ez a színet után a hához fogja benyújtani.

A keleti kérdés ügye tegnap ismét heves vitát idézett elő az angol parlament mindkét házában.

Az alsóházban, a Gladstone indítványai felett folyt vitában Hartington szözlalt fel az indítványok mellett, melyek a kormányt már nem okozhatnak nehézséget. Hartington így szözl: Csak a porta makacs visszatartása hirta Oroszországot a háborúra; Angliának nincs joga arra, hogy Oroszországnak szemrehányást tegyen, az az indítványok elfogadása által Anglia megszabadul a veszélytől, hogy a törökök mellett Európában be kelljen avatkozni. Nortcote a kormány politikáját védi. A kormány élénken érzi — ugymond — hogy a visszásság elmulasztása nélkül Törökországra nézve nincs remény; de Angliát illeti meg, hogy Törökországnak menedékutát nyisson. Anglia semleges mindaddig, a míg a brit érdekek, például az India-ba vezet út, nincs veszélyeztetve. Anglia szözlata Oroszországhoz nem volt sértő vagy provokatív, maga Oroszország illyesmit nem lát abban; a kormány a brit érdekek védelmére szabad kezet akar tartatni.

Nortcote kijelentette továbbá, hogy Egyiptom Törökországra egy részét képezi, hogy tehát Oroszországnak joga van az egyiptomi kikötőket ostrom-zárolni. Egyiptomot megfutamítani s a számára rendelt hadi dugrát megfogadni. Nortcote kijelenti, hogy alaptalan a hír, hogy Ausztria-Magyarországnak és Anglia Románia függetlenségét nyilatkozata ellen tiltakozás an állapodott volna meg.

Azután Gladstone első resolútiója 354 szözlal 223 ellen elvetetett, mire Gladstone a második resolútiót visszavonta.

A felsőházban Rosenbergr interpellált, hogy a kormány nem akarja-e rábíri Franciaországot és Ausztriát az 1856-diki párisi szerződés felbontására?

Derby kijelenté, hogy az ellenzéki kormány által kötött és szerződés soha sem helyeselt; különben ma a veszély, a szerződés teljesítésére felhivatás, nem igen nagy, különösen miután Ausztria helyzete olyan lett, hogy háború sodortathat, s illy esetben Ausztriára nézve bizonyosan előnyösebb lenne, ha szövetségeseikkel bir. Ausztria nem követheti azt a magatartást, mely Angliának és Franciaországnak nehézségeket okoz.

A szerződés megszüntetésének pillanata még nincs előkészítve; a megegyezéseket a háború vége be kell várn. — Argyle kijelenti: A háború s az 1856-diki szerződés felbontását a porta magatartása okozta. Lord Derby erre így felel: A háborúért Oroszország felelős!

Malta szigetéről írják: A cambridgei herceg nemskora inspeció végett megfogja látogatni Gibraltárt és Maltát. Itt azt hiszik, hogy a közeli angol expedíció, mely 59 zászlóalj gyalogságból, 7 lovasrezdéből és 4 dandár-tüzérségből áll, a Sues-csatorna védelmére van szözlva.

Krétva szigetén, mint a „K. Z.“-nak Athénból távirják, nagy izgatottság uralkodik. Az idegen elhagyják Caneat a vérfürdői félelem miatt. Samih pasa, az új kormányzó legkevesébe nem népszerű a keresztények előtt. — A kormány nagy mennyiségű lörök készletet halmoz össze, a lakosság fel, hogy az orosz hajók felrobantják azokat.

A háború.

(j) Ha figyelemmel kísérjük Románia magatartását, lehetetlen hogy eszünkbe ne jusson egy a divatból kiment szindarabban annyiszor ismételt azon állítás, hogy a világban minden ismétlődik. Románia szereplése az eddigiekből következő, szakasztott másra készült lenni annak, a mit tavaly Szerbia eljátszott. Szerbiában is ép úgy szid-

ták az oroszokat, ép úgy panaszkodtak az oroszok önkénykedése ellen, s ép úgy állították, hogy a belföldiek és az oroszok közt a legnagyobb ellenszenv uralkodik, mint most Romániában teszük. Nehogy a világ megirigyelje a győzed viszonyt, mely Romániát egyelőre még csak „rosa“-lánczon fűzi Oroszországhoz, előállnak hadműveletekre vonatkozólag az apríli esemény tárgyában fölmerült conflentussal, s el akarják a világgal hitetni, hogy a csokolózás és látogatók a román fejedelm s Miklós nagyherceg közt csak egymás boldondítása végett történik. Miattnk ugyan csinálhatnának amit akarnak a románok és az oroszok egymással; csakhogy a világ elől rejtegetett orosz barátság rózsalánczán hetvenedik Románia magyar következtesen látszik előadni akarni Szerbia tavalyi szerepét, s már nem éri be az Erdélyt, s fél Magyarországot magában foglalandó Uj-Dacziáról való álmodozásokkal, hanem a törökök irtó-zó katonáinak oly események is megenged, minő egy magyar kereskedőhajó elfogása. A román hősök szemében e hajó ugyanis, melynek nem volt alkalma az Al-Dunát idejekorán odahagyni, s most jött hazatérő, török monitor volt, mint ezt híresztelték. A hír később akkép módosult, hogy nem monitor fogtak el ugyan, hanem egy kereskedelmi hajót, mely hadi dugrátakat szállított, s végre most kiűnik, hogy a szözlben levő hajó egy általan magyar kereskedőhajó volt, melynek elfogásával Traján hős utódlai harzi bátorságokról akartak bizonyosodni tenni.

Bizást fölvehető, hogy ez eset nem az utolsó lesz, pedig még Románia csak vazallus. Hátha majd független lesz!... Ezért tán nem is volt senki aki helyesléssel és örömmel nem fogadta volna azon hírt, hogy külügyi kormányának óvatosságot tanúsított, hogy Románia függetlenségét nyilatkozata ellen; hanem hát ez csak pusztá bir volt, s monarchiának mint eddig tette, ezután is összetett kezekkel fogja nézni nemcsak az érdekeit fenyegető eseményeket s nagy hatalmi önzetűből esufot ízó paczkázásokat. Az óvatosságot valóban bizonyított, s illy értelemben történt egy nyilatkozat az angol alsóház tegnapali ülésén is. S ez nem valami figyelő várakozás következménye, hanem oly tervekkel van összefüggésben, melyek valószínűsítik az egész Magyarország, az egész monarchia közvéleménye már előre a leghangosabban tiltakozott.

Mint a „Manchester Guardian“ biztos forrásból közli, Bosznia-nak osztrák-magyar csapatok által való megszállása már elhatározott dolog, s a megszállás május 20-ikán veszi kezdetét. Hogy ezt egy külföldi bir irja legelőször, az senkit sem lehet meg, mert a folytonos tapasztalás bizonyítja, hogy rönlök mindig csak nélkülünk szoktak határozni.

A harezteről fontos hírek érkeztek, melyek alább következnek.

Az európai harezter az oroszok már átleték a törökök védelmi vonalát. Mint egy mai távirat jelenti, egy orosz hadosztály, mely gyalogság, lovasság és tüzérségből állt Potzbachnál a Dobruzsába nyomult, hol össztüzközés történt. Az ütököt kimenteteléről ma estig nem érkezett tudósítás. Az oroszok azonban egyebütt is át akarnak a Dunán kelni. Eddigi hadállásuk a Duna mentén csak a hadi modulokat álcázására voltak rendeltetve s a hadsereg zöme a bukaresti szözlán vaspályán szállítatik Gyurgyevó, Magurelli és Zimnicza felé egyrészlől; másrészlől ugyancsak Bukaresten át Oltenia z a felé, hogy egy mai távirat szerint az oroszok előcsapata megérkezett

borzasztó haragkitöréssel, — hogy merészelsz te így szözlni hozzám; nem félsz, hogy haragom szözl-morzsol, mint férget, mely a porban letreng? — Ki hívhatja? — kérdező Erös törökl. — Egy régi ösmerőse, — mond a szerezesen vigyorgva.

— Csak két lépést kell tenni, itt vár rá a szomszéd szözlháza. Kálmán követte a szözlát lefojthatatlan kiváncsisággal, képzeli sem tudta, mitéle ösmerősről lehet itt szó, ezen ismeretlen vártan. Bokryra gondolt, de ezt saját kíváncságnak, gyengégsége mellett is ma szállították el egy kényelmes fedelse kocsin Pelsőczre, hol neje gyermekeivel várta.

Es így más ösmerősről volt szó. „Talán valamelyik sebesült huszár, — gondolta — ki ösmer s befolyásomat való beszélve, igénybe akarja venni“. Nem sok idő volt a töprenkedésre, mert a szerezesen szözl egy szomszéd szözlba aajtájára mutatott s eltávozott.

Másnap naplemente félt járt az idő, midőn egy szerezesen szözl a szözlháza lépett s Kálmánnak intett, hogy kövesse. Az ifjú távozott. — Ki hívhatja? — kérdező Erös törökl. — Egy régi ösmerőse, — mond a szerezesen vigyorgva.

— Csak két lépést kell tenni, itt vár rá a szomszéd szözlháza. Kálmán követte a szözlát lefojthatatlan kiváncsisággal, képzeli sem tudta, mitéle ösmerősről lehet itt szó, ezen ismeretlen vártan. Bokryra gondolt, de ezt saját kíváncságnak, gyengégsége mellett is ma szállították el egy kényelmes fedelse kocsin Pelsőczre, hol neje gyermekeivel várta.

Es így más ösmerősről volt szó. „Talán valamelyik sebesült huszár, — gondolta — ki ösmer s befolyásomat való beszélve, igénybe akarja venni“. Nem sok idő volt a töprenkedésre, mert a szerezesen szözl egy szomszéd szözlba aajtájára mutatott s eltávozott.

Kálmán kopogtatott az ajtón, mielőtt belépett volna. — Szabad! — hangzott belőlről egy ösmeretlen tupa hang magyarul. Kálmán belépett, szembe találta magát egy gazdagon öltözött töröklrel, de a kinek vonásait első pillanatra nem volt képes kivenni az alkonyi homályban.

Anyyira elváltozott volna néhány hónap alatt? — szözlta meg egy nagyon ösmerős hang, — hogy rám sem ösmeresz? — Kálmán tástent rá ösmeret hangja után Török Ferenchez. Egész testében megrendült ezen gyűlölt emberrel való találkozásra. Egy ideig nem talált szavakra; legyözhethetlen borzadálylyal hátrált egy-két lépést. Mint Medusa-fő tünt fel előtte ezen rendkívül szözlályos, de elkárhozott arez; néhány hó alatt tiz évet látszott öregedni.

Volt egy régi ösmerősöm, — mond végre Kálmán szözlora hangon, — kinek illy areza volt mint önek, de azon ösmerősöm rám nézve meghalt. Az ajtó felé közeledett s távozni akart. — Állj meg! — kiáltott fel hajdani bajtársa

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRGYAJA.

AZ UTOLSÓ BEBEK.

— Történelmi regény, — Írta: Péter Károly. HARMADIK KÖTET. — 63-dik folytatás.

Eljövetelem előtt Bokri erőmester urnál is voltam, ágyba fekszik, de már tréfálni is tud, azt izente az ifjú asszonyok, hogy jó ebédelt várja; mert rövid idő múlva hazá jön.

A szerető férj és atya levele, s a huszár tudósítása s azon biztosítása, hogy semmi baja nincs a fogságon kívül, annyira a menyire megnyugtatta a várnur családját. Borcsának a szomorú hírt Kálmán adta óvatossá tudtára, eleinte sirt, jajgatott, de lassankint ő is helyet engedett a vigasztalásnak, kivált, midőn férje izenetét a lovas személyesen átadta.

Másnap Erös Kálmánnal együtt, Bebek Györggyel levelevél s megbízásával Fülekre indultak, értekezni Hasszánál Szávdár ura válságdjára iránt.

Késő este minden baj nélkül megérkeztek Fülekre s neveltek s küldetésök czélját tudatva, tisztelt Hasszán elöbe vezetteket.

Hasszán elég jól beszélt magyarul, Erös szözlte jól beszélt töröklül, ennélfogva tolmács nélkül értekezhettek.

A pasa igen szép ember volt, megnyerő arccal. Elég emberszegen fogadta a két magyart. Anyja és kedvence magyarok valának. Ez fejt meg, hogy magyarul jól beszélt.

Először határozatlan megtagadta Bebek György elbeszélését bármily nagy összeg válságdjij mellett, mely nyilatkozat rendkívül leverte a két hu-szár.

családja kedvéért, mely országos tiszteletben részesül, elmondom az okot, miért nem ereszkedem alkuba foglyom válságdjija felett? Mert nem tehetem azt, mert szigorúan tilva van illy forang, országos bíri foglyot bármily válságdjijért szabadon bocsátani. Az ő sorsa a hatalmas szözlán, a győzhethetlen Szözlímán, az én kégyelmes uram tetszésétől függ, én mint egyik igénytelen rabzözlója ebbe nem avatkozhatom. Mondjátok meg nekem, családjának és környezőinek, hogy nem boszn, nem ellenszén részemről, mi Bebek György elbeszélésében kezemet megköti s határozatosan vezeti, hanem kégyelmes szözlánom szözlora utasítás és parancsa, mely szerint az illy rendkívül foglyokat Stambulba kell küldeni.

A két követ é nyilatkozaton érzett fájdalomt nem lehet leírni. elsőéltitl arczonaikon reménytelen kétségbeesés tükrözta magát.

Intett Hasszán, hogy nincs több szava, de Kálmán nem hagyta magát elutasítani, míg még egy kísérletet nem tesz imádotta ura és jölvéje megzabadosítására.

Föltérde ereszkedt s oly hangon, mely a szözlát megindította volna, kérte a pasát, hogy engedje megválsádját szözlát. A szözl ifjú ura és családja iránt érzett lángoló szeretete ékesen szözlólvá tette.

— Ön engedje nagysádog megindította őt szözlát, tekintsen a fogly családjára s bosszússa illy válságdjijért szabadon, hogy örökre alatta legyen ezen jóságáért. Nagysádogának is van ugy hiszem szeretetet családja, gondoljon ezekre, tegye magát Bebek ur és családja helyzetébe, s erre gondolva, legyen irgalmas irántok, kiket Bebek ur az imádotott férj és atya fogságra árvaságra juttatott, s a föld poráig süjtött. Nem képzeli nagysádogot, mi szeretet kapcsolja ez imádotossá méltó családgot egymáshoz. Mióta Bebek ur a szerezéselenség érte, nem élet az, mi e boldogtalanságot csaldot környezte, hanem egy folytonos hadalkás. A nap volt ő, melynek elttitnével rájök örök éj szözlát, a lélek, mely életet ad a testnek, mely midőn elszállt, a test ösmerőgyött; a levegő volt ő környezetének, mely nélkül megszözlnek a szív dobogása, s a vér mozgálya. Nap, lélek s levegő távoztot el a család köréből Bebek ur távoztával, nem hagyva mást

hátra, mint reménytelen kétségbeesést. Oh legyen ön könyörülök ezen borzasztó helyzetben! Erös egy könyvet törölt ki szeméből; — ezen szemekben még nem látott halandó könyvet ragyogni.

Kálmán mellé térdelt. — Ön is egyetem kéremem e nemes ifjúval, — mond Erös oly hangon, mely ez embernél szoktalán volt. — Szözlön nagysádog válságdjiját. Több török fogly van urunk kezében, ezek közt két ifrangú pasa, az ugynevezett hosszú Mehemet és Hajdár, a felséges szözlán magántükára, kikért uram Sárközynek egy várat adott, hogy ezzel a hatalmas Szözlímánnak kedveskedhessek. Nem hiszem, hogy a felséges szözlán megharagudjék nagysádogra, ha illy két kedves embernek ezáltal a szabadságot visszaadja.

— Te oly tárgyat érintéltek meg, mely valószínűleg lehetővé teszi, hogy Bebek urnak szabadságot visszaadjan a nélkül, hogy méltatlan rabzözlótelemre felséges szözlánom haragját magamra vonjam. Most még nem nyilatkozom, de legyenek jó reménynyel, egy napot tölesek itt s holnapután reggel távoztok előtt tudatni fogom határozott szándékomat.

Kértek a pasát, hogy engedje meg legalább, hogy Bebek ural beszélhessenek. — Ma nem engedhetem meg, — mond a pasa, — hanem azt nem ellenzem, hogy holnapután távoztok előtt láthassátok s elbuzsáshassátok tőle.

Rá nézve is jobb lesz, ha akkor találkoztok vele, midőn már határozottam tudatom veletek uratok sora iránt.

Némán meghajlta magokat, a számokra rendelt lakást keresték fel.

Erös, miután reményeiket s kétségeiket urak megzabadosításáról közölték egymással, a vár helyiségeit magyarázta meg ifjú bajtársának; ő, évekig lakván e várnban, annak minden zegenzást ösmerste s újlag elbeszélte ezen erös vár török kéze jutásának körülményeit. Kálmán türelmelem kihallgatta, ha bár azt Ferenczlől részletesen tudta; a látszó figyelem mellett is esze másutt járt, s folytonosan jölvéje megzabadosításán törtéte

peiket, ársai, tára, 10. sz., át, teit, adóknak, vendéglői és az. azon in- sör, an, hogy a, roly., l-én., 000 forint, adunk el, 5 ft 50, 10 ft, 24 ft, 48 ft, sorozatsám, al kilenzt, ok, az ok- munk gyors, rnyit- hez., nek, n azonban eszegetők, ára., rud., nagy vas- val szín- t, folyton, t, friss kőros, an, az léseket, házbán, nán és, kivá- gorsan, megkül- nek sok-

